

Gewijzigd Statenvoorstel 50/09 A (Bijlage 1 bij Memorie van antwoord/Nota van wijziging 50/09 D)

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 20 november 2009

Statencommissie : Commissie Ruimte en Milieu, 16 oktober 2009
Commissie Bestuur en Middelen, 16 oktober 2009

Onderwerp

Verordening grondwaterheffing Noord-Brabant

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Samenvatting

Het vervallen van de Grondwaterwet en andere nieuwe ontwikkelingen zijn redenen om de bestaande systematiek voor de grondwaterheffing te heroverwegen. In de Verordening grondwaterheffing Noord-Brabant wordt dit bereikt door een vrijstelling van de heffingsplicht voor grondwateronttrekkingen die niet het gebruik van water als doel hebben (zoals bronbemalingen).

Verwijderd: vereenvoudigen

Verwijderd: s

Verwijderd: en een heffingsvrije voet van 150.000m³ per jaar

1. Inleiding

De rijksoverheid heeft besloten om te komen tot één integrale Waterwet (Wet van 29 januari 2009, houdende regels met betrekking tot het beheer en gebruik van watersystemen). Hierbij staat het waterbeheer centraal. Alle aspecten van het watersysteem worden nu in samenhang bekeken.

De bestaande Grondwaterheffingsverordening 2000 is volledig gebaseerd op de Grondwaterwet (Gww), die komt te vervallen met de inwerkingtreding van de Waterwet. Door de Waterwet komt een belangrijk deel van de grondwaterbeheertaken bij de waterschappen te liggen. Alleen de bevoegdheid voor vergunningverlening voor onttrekkingen ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening, ten behoeve van, industriële toepassingen, voor onttrekkingen groter dan 150.000 m³ per jaar en voor bodemenergiesystemen blijft bij de provincie. Alle overige onttrekkingen komen onder de bevoegdheid van het waterschap te vallen. De bevoegdheid voor het opleggen van een grondwaterheffing blijft bij de provincie. De heffing kan hierbij opgelegd worden op alle onttrekkingen, dus ook op de onttrekkingen waarvoor de waterschappen bevoegd zijn.

Verwijderd: door waterleidingbedrijven

Verwijderd: door

Verwijderd: e

Verwijderd: n

Wijziging wettelijk kader en opgetreden ontwikkelingen

De Grondwaterwet, die komt te vervallen bij de inwerkingtreding van de Waterwet, kent een register waarin alle grondwateronttrekkingen worden

ingeschreven (artikel 13 Gww). Dit register vormt de basis voor de heffingsplicht. Omdat de bevoegdheid voor registratie, vergunningverlening en heffing bij de provincie ligt, kan thans volstaan worden met één register voor het uitvoeren van alle aspecten van de wet.

Verwijderd: s

Bij de Waterwet zijn de bevoegdheden verdeeld tussen provincie en waterschappen. Voor de uitvoering van de grondwaterheffing zijn specifieke registratiegegevens nodig en zullen eisen gesteld moeten worden aan de verantwoordelijkheid bij het vastleggen van de gegevens.

Behalve de wijzigingen in het wettelijk kader zijn de volgende ontwikkelingen opgetreden, die gevolgen hebben voor de uitvoering van de huidige grondwaterheffingsverordening.

Ten aanzien van bronbemalingen is de afgelopen decennia door de provincie een, op het huidige klimaatbeleid aansluitend, beleid gevoerd gericht op het terugbrengen van het water in de bodem om verdroging tegen te gaan. Het provinciale beleid hield tevens in dat bij het betalen van de heffing de hoeveelheid water die in de bodem is gebracht in mindering mag worden gebracht op de onttrokken hoeveelheid. Het overgrote deel van de grotere onttrekkingen behoeft hierdoor geen heffing te betalen omdat in de praktijk de volledige onttrekking weer terug gebracht wordt in de bodem.

Verwijderd: B

Verwijderd: mag

Met opmaak: Niet
Markeerstiftmarkering

Vanaf 2000 zijn onttrekkingen voor berekening registratie- en heffingsplichtig. Met het landbouwbedrijfsleven is overeengekomen dat deelnemers aan het project Beregenen op Maat / Agrarisch Grondwaterbeheer een vergoeding ontvangen die gelijk is aan de te betalen heffing. Van de ongeveer 7.300 vergunninghouders nemen nu ongeveer 2.400 deel aan dit stimuleringsproject.

Verwijderd: s

Verwijderd: Bij de invoering hiervan bestond de verwachting dat ook de Grondwaterbelasting (gebaseerd op de Wet belastingen op milieugrondslag) hierop van toepassing zou worden en dat voor de uitvoering van de heffing gesteund zou kunnen worden op de activiteiten van de Belastingdienst. Door het Rijk is echter besloten de grondwateronttrekkingen voor berekening volledig vrij te stellen van de Grondwaterbelasting. Daarnaast is

Verwijderd: m

Verwijderd: ,

Van grondwateronttrekkingen die het oogmerk hebben de grondwaterstand te reguleren is niet steeds duidelijk of zij onder de Grondwaterwet, en daarmee onder de grondwaterheffingsverordening, vallen of behoren tot ont- en afwatering. Het is gewenst om dergelijke onttrekkingen op een zelfde wijze te behandelen.

Grondwaterheffing onder de Waterwet

Gelet op de hiervoor geschetste wijziging in het wettelijk kader en de opgetreden ontwikkelingen is een aanpassing van het systeem van grondwaterheffing noodzakelijk om uitvoerbare regelgeving te verkrijgen. Dit is bereikt door in de Verordening grondwaterheffing alleen onttrekkingen die als doel hebben het water te gebruiken onder reikwijdte van deze verordening te brengen. Alle onttrekkingen met uitsluitend tot doel het reguleren van de grondwaterstand worden vrijgesteld van de grondwaterheffing. Hiermee wordt bereikt dat permanente en tijdelijke

onttrekkingen gericht op het reguleren van de grondwaterstand gelijk worden behandeld.

De bevoegdheid voor bronbemalingen gaat door inwerkingtreding van de Waterwet over naar de waterschappen. Via bestuurlijke afspraken met de waterschappen is geborgd dat de waterschappen het anti-verdrogingsbeleid uit het Waterhuishoudingplan inhoudelijk ongewijzigd voortzetten.

Voor de onttrekkingen die onder de bevoegdheid van de provincie blijven kan worden volstaan met een gecombineerde opgave voor de uitvoering van de registratieplicht en de aangifte voor het grondwaterheffing, overeenkomstig de situatie onder de Grondwaterwet. Onttrekkingen met een capaciteit groter dan 10 m³ per uur, maar kleiner dan 150.000 m³ per jaar vallen onder de registratieplicht van de waterschappen. Voor de uitvoering van de heffing is de registratie van de waterschappen alleen niet voldoende. Deze problematiek is op te vangen door een gecombineerde aangifte voor de registratie en de heffing te laten plaatsvinden. Formeel ontstaan twee registers, één voor de uitvoering van de heffing, die vastgesteld zal worden door de provincie en één voor uitvoering van de registratieplicht Waterwet, die vastgesteld zal worden door het waterschap. Door nauwe samenwerking tussen provincie en waterschappen is te voorkomen dat voor de vergunninghouders extra administratieve lasten ontstaan.

Voor de uitvoering van de registratie schrijft het Waterbesluit een meetnauwkeurigheid van 5% voor, wat impliceert dat watermeters gebruikt moeten worden. Onder de Grondwaterwet was een indirecte meting van de onttrekking (via een urenteller in combinatie met de gemeten capaciteit van de inrichting) toegestaan. We zullen afspraken met de waterschappen maken over het toezien op de aanwezigheid van een watermeter.

Om het stimuleringsproject Beregenen op Maat in samenwerking met de ZLTO en waterschappen te ondersteunen zullen deelnemers aan dit project voor een periode van maximaal twee jaar nog aanspraak kunnen maken op een vergoeding die gelijk is aan de te betalen heffing. In overleg met de waterschappen zal de komende twee jaar het bestaande systeem van (digitale) aangifte zoveel mogelijk in stand blijven.

Om voor een vergoeding in aanmerking te kunnen komen zullen deelnemers aan Beregenen op Maat moeten voldoen aan een adequate registratie van de onttrokken hoeveelheid grondwater overeenkomstig de wet en tijdige opgave van de onttrokken hoeveelheid grondwater overeenkomstig de Verordening grondwaterheffing Noord-Brabant. Bovendien zal uitvoering van het project plaats dienen te vinden binnen de Europese randvoorwaarden voor staatssteun.

Met opmaak: Niet
Markeerstiftmarkering

Met opmaak: Lettertype:
Baskerville MT

Met opmaak: Lettertype:
Baskerville MT

Met opmaak: Lettertype:
Baskerville MT

Verwijderd: heeft het volledig handhaven van de huidige systematiek voor de grondwaterheffing na inwerkingtreding van de Waterwet, aanzienlijke gevolgen voor de uitvoering van de regelgeving. Bij de uitvoering van het vergunningenbeleid door de waterschappen zullen verschillen kunnen ontstaan die gevolgen hebben voor de uitvoering van de grondwaterheffing. In de Verordening grondwaterheffing zullen daarom voorwaarden moeten worden aangegeven waarbij gegarandeerd wordt dat in de gehele provincie grondwateronttrekkers gelijk worden behandeld. Verder zal een vorm van dubbele aangifte en mogelijk dubbele registratie gaan ontstaan om aan de minimale eisen van de belastingwetgeving te voldoen. Ook het huidige beleid voor de heffing en vergoeding voor deelname aan stimuleringsprojecten in de landbouw gaat uit van één beleid voor de gehele provincie. Onder de Waterwet is dit niet meer gegarandeerd. ¶

¶ Voor het verkrijgen van een eenduidige en uitvoerbare regelgeving voor de grondwaterheffing is daarom op twee punten een belangrijke vereenvoudiging in de Verordening grondwaterheffing doorgevoerd. ¶ Heffing wordt alleen nog opgelegd aan onttrekkingen die als doel hebben het water te gebruiken. Alle onttrekkingen, zowel tijdelijke als permanente, met uitsluitend tot doel het reguleren van de grondwaterstand worden vrijgesteld. ¶ Tevens wordt voor alle grondwateronttrekkingen uitgegaan van een heffingsvrije voet van 150.000 m³ per jaar per inrichting. ¶

¶ Door de heffing te beperken tot onttrekkingen die het gebruik van water als doel hebben, wordt bereikt dat permanente en tijdelijke onttrekkingen gericht op het reguleren van de grondwaterstand gelijk worden behandeld. Het

Toepassing van de grondwaterheffing

Met de invoering van de Waterwet is het toepassingsgebied voor de heffing gelijk gebleven. In de Waterwet is bepaald dat de heffing alleen gebruikt mag worden ter bestrijding van de ten laste van de provincie komende kosten:

- a. van maatregelen, direct verband houdende met het voorkomen en tegengaan van nadelige gevolgen van onttrekkingen en infiltraties;
- b. in verband met voor het grondwaterbeleid noodzakelijke onderzoeken, nader uitgewerkt in het Waterbesluit;
- c. in verband met het houden van een register ter zake van onttrekkingen en infiltraties;
- d. in verband met de vergoeding ingevolge artikel 7.1.4, eerste lid van de wet (bestuurscompensatie), voortvloeiend uit de uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer.

Verwijderd: 1

Artikel 7.7, tweede lid van de Waterwet geeft aan, dat aan deze heffing worden onderworpen de inrichtingen of werken bestemd tot het onttrekken van grondwater, die door Provinciale Staten worden aangewezen.

Verwijderd: 4

Gedeputeerde Staten kunnen regels stellen ten aanzien van de verplichting tot melden, meten en registreren van grondwateronttrekkingen enerzijds en de aangifteplicht anderzijds. Indirecte meting van de onttrokken hoeveelheid grondwater (via een urenteller in combinatie met de gemeten capaciteit van de inrichting) is niet meer toegestaan nu in het Waterbesluit een meetnauwkeurigheid van 5% is voorgeschreven, wat impliceert dat watermeters gebruikt moeten worden.

Met opmaak: Lettertype: Baskerville MT

Met opmaak: Lettertype: Baskerville MT

Met opmaak: Lettertype: Baskerville MT

Met opmaak: Lettertype: Baskerville MT

Met opmaak: Lettertype: Baskerville MT

Verwijderd: ¶

2. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

Deze verordening is gebaseerd op de Waterwet. Bepaalde definities en begrippen uit de Waterwet zijn echter nader ingevuld in de Wet belastingen op milieugrondslag (Wbm). Wanneer begrippen of definities in deze verordening worden gebruikt, wordt bedoeld op deze beide wettelijke kaders.

Verwijderd: omschrijvingen die in de Wet belastingen op milieugrondslag (Wbm) worden gebezigd. Zo wordt in de Wbm aangegeven wat onder het onttrekken van grondwater wordt verstaan (de ontwatering of afwatering van gronden behoort hier niet toe) en op welke manier een inrichting tot het onttrekken van grondwater wordt gedefinieerd.

Artikel 2 Delegatie

Ten aanzien van heffingsplichtige inrichtingen is de provincie vergunningverlenend gezag (artikel 6.4 Waterwet). De provincie beschikt dus al over een aantal gegevens van deze inrichtingen. Het streven is om nadere regels (een Uitvoeringsbesluit) vast te stellen waarin een nadere uitwerking van de verplichting tot melden, meten en registreren enerzijds en de aangifteplicht anderzijds in samenhang wordt vormgegeven. Nadere regels kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op de wijze waarop de hoeveelheid onttrokken grondwater en de hoeveelheid in de bodem gebracht water gemeten dient te worden.

Verwijderd: s

Artikel 3 Heffingsplichtig

Onder de Grondwaterwet bestond een relatie tussen het register en de grondwaterheffing. Deze is onder de Waterwet vervallen. Het benoemen van de heffingsplichtige is met andere woorden noodzakelijk omdat dit niet gebeurd is in de Waterwet.

Verwijderd: s

Verwijderd: s

Artikel 4 Grondwaterheffing

In de meeste gevallen is het heffingstijdvak gelijk aan het kalenderjaar. Voorzover onttrekkingen tijdelijk plaatsvinden (wat gelet op het karakter van de onttrekkingen die op grond van deze verordening heffingsplichtig zijn nauwelijks denkbaar is), betreft het heffingstijdvak de periode van het tot de beëindiging van de onttrekking verstreken gedeelte van het jaar.

Verwijderd: s

Artikel 5 Vrijstelling

In dit artikel is de vereenvoudiging van het grondwaterheffingstelsel opgenomen. De heffingsplicht is onder andere beperkt tot grondwateronttrekkingen die het gebruik van water tot doel hebben.

Verwijderd: s

Artikel 6 Tarief

Het tarief van de heffing blijft ongewijzigd. De onderbouwing van dit tarief is opgenomen in het Provinciaal Waterplan 2010-2015.

Verwijderd: Er is een heffingsvrije voet van 150.000 kubieke meter per jaar per inrichting opgenomen die betrekking heeft op alle onttrekkingen.

Artikel 7 Aangifte

Gedeputeerde Staten zijn, naast het opleggen van van een aanslag bij het uitblijven van de aangifte, ook bevoegd om ambtshalve een aanslag op te leggen van de onttrokken en weer in de bodem gebrachte hoeveelheden water indien uit de aangifte blijkt dat geen adequate registratie heeft plaatsgevonden.

Artikel 8 Registratieverplichting

Grondwateronttrekkers zijn gehouden om een eigen administratie en registratie te voeren. Deze administratie wordt mede gebruikt ten behoeve van de aangifteplicht van artikel 7 van deze verordening. De registratieplicht valt samen met de registratieplicht gebaseerd op het Waterbesluit.

3. Het voorstel

Wij stellen u voor te besluiten conform bijgaand ontwerp-besluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. W.G.H.M. Rutten

Auteur: D.A.B. van Zwieten-Seip toestel (073) 680 80 66

Bijgevoegd treft u de volgende bijlagen aan:

-

Verwijderd: Bedrijven kunnen een aangifte uitsluitend langs elektronische weg indienen. Deze verplichting sluit aan bij de belastingwetgeving, waar op grond van artikel 8 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen eveneens een verplichting is opgenomen tot het doen van een elektronische aangifte door rechtspersonen en natuurlijke personen die een onderneming voeren. ¶
Een burger moet ook in de gelegenheid worden gesteld om een papieren aangifte te doen. In de praktijk zullen er geen burgers zijn die meer dan 150.000 m3 per jaar onttrekken. ¶

heeft het volledig handhaven van de huidige systematiek voor de grondwaterheffing na inwerkingtreding van de Waterwet, aanzienlijke gevolgen voor de uitvoering van de regelgeving. Bij de uitvoering van het vergunningenbeleid door de waterschappen zullen verschillen kunnen ontstaan die gevolgen hebben voor de uitvoering van de grondwaterheffing. In de Verordening grondwaterheffing zullen daarom voorwaarden moeten worden aangegeven waarbij gegarandeerd wordt dat in de gehele provincie grondwateronttrekkers gelijk worden behandeld. Verder zal een vorm van dubbele aangifte en mogelijk dubbele registratie gaan ontstaan om aan de minimale eisen van de belastingwetgeving te voldoen. Ook het huidige beleid voor de heffing en vergoeding voor deelname aan stimuleringsprojecten in de landbouw gaat uit van één beleid voor de gehele provincie. Onder de Waterwet is dit niet meer gegarandeerd.

Voor het verkrijgen van een eenduidige en uitvoerbare regelgeving voor de grondwaterheffing is daarom op twee punten een belangrijke vereenvoudiging in de Verordening grondwaterheffing doorgevoerd.

Heffing wordt alleen nog opgelegd aan onttrekkingen die als doel hebben het water te gebruiken. Alle onttrekkingen, zowel tijdelijke als permanente, met uitsluitend tot doel het reguleren van de grondwaterstand worden vrijgesteld.

Tevens wordt voor alle grondwateronttrekkingen uitgegaan van een heffingsvrije voet van 150.000 m³ per jaar per inrichting.

Door de heffing te beperken tot onttrekkingen die het gebruik van water als doel hebben, wordt bereikt dat permanente en tijdelijke onttrekkingen gericht op het reguleren van de grondwaterstand gelijk worden behandeld. Het toepassen van een heffingsvrije voet heeft tot gevolg dat de uitvoering van de Verordening grondwaterheffing sterk wordt vereenvoudigd en dat toch alle onttrekkers van grondwater gelijk worden behandeld. Door deze vereenvoudiging kan met één systeem van registratie worden volstaan omdat het gaat om onttrekkingen die onder het bevoegd gezag van de provincie blijven vallen.